

Alte Drucke

**THESES || DE APOPLE=||XIA AD QVAS PRAE-||SIDE
IOHANNE BOKELIO &c. || Respondebit || PRO GRADV
DOCTO-||RATVS CONSEQVENDO || In Illustri Iulia academia**

...

Bökel, Johann

Helmstadii, 1586

VD16 ZV 31091

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149164

THESES
DE APOPLE-
XIA AD QVAS PRAE-
SIDE IOHANNE BOKELIO &c.

Respondebit
PRO GRADV DOCTO-
RATVS CONSEQVENDO
In Illustri Iulia academia
Helmstadiana.

MELCHIOR CRVSCHIVS.

HELMSTAD II
Excudebat Iacobus Lucius. Anno

M. D. LXXXVI.

THESES

DE APOLLE
XIA AD OVAS PRAE
SIDE IONIANE SOCIETATE

PRO GRADU DOCTORIS
RATIS CONFERENDI

MELCHIOR CRYSCHINS

RECTOR
FACULTATIS THEOLOGICAE
C. D. EXAMIN

Hactenus in genere de morborum causis, & eorum differentiis disputauimus, consequens nunc est, ut de morbis in specie, eorumque causis, & differentiis agamus.

II. In quo communem, ac usitatam seruabimus methodum à capite incipiendo, & ordine per singulas partes ad pedes descendendo singularum partium morbos examinabimus.

III. Ac primò de morbis capitis frigidis differemus, quibus frequentius caput ob naturalem ipsius cerebri temperiem frigidam afficitur.

III. Inter morbos autem capitis frigidos is præcipuus est qui Apoplexia dicitur, à symptomate sic nominatus, quæ ægri, fulmine quasi percussus, priuati omni sensu, & motu subito concidant.

V. Sunt qui syderatos vel attonitos hoc morbo correptos appellârunt, quòd numine aliquo effenso cœlitus hic morbus immitti crederetur, vnde diuinum morbum Plato vocauit in synopsio Deorum.

VI. Quidam veterum guttam appellauêre, quòd aquæ quasi gutta ex cerebro in cor delapsa subito eius calorem extingueret.

VII. Giza stupidos & attonitos vertit: sed, adfectus maior est.

VIII. Est autem ipse morbus vel morbi essentia, mala cerebri, & ventriculorû eius dispositio, cum vel sine materia, qua ventriculi in cerebro, neruorum principia, arteriæ ac venæ soporales contrahuntur vel obstruuntur, & spiritibus vitalibus ex corde in cerebrum ascensus, Animalibus per neruos clausus descensus prohibetur, qui sunt instrumenta sensus & motus.

IX. Has adfectiones symptomata grauissima consequuntur. Subitus, & inopinatus, ac si fulmine homo tactus esset, casus, cum priuatione sensus, & motus, & spiratione subito prorsus abolita, quo fit hominem derepente vt suffocatum vel strangulatum mori.

X. Nonnunquam verò mortuo, & examini similis in tertium vel quartum vsq; diem ducit vitam prorsus obscurā, corde adhuc insensibiliter se mouente, respiratione sensibili sublata.

XI. Quos fit Apoplecticum ante diē quartum mori, vel intra hoc tempus vitam occultē adhuc in interioribus latētē rursus manifestari, & ægrum ad se redire, quod tamē rarissimum est.

XII. Hinc quidam Medicorum aiunt CHRISTVM SALVATOREM NOSTRVM, Lazarum ante diem quartum à morte excitare noluisse, ne Iudæis vllam occasionem hoc diuinum opus calumniandi præberet.

XIII. Tertia apoplexiæ species vel differentia est, quando apoplectici priuati sensu, vel motu cū summa respirandi difficultate, & inæqualitate iacent oppressi alto sopore ex quo excitari & si aciculis pūgantur, nullo modo possūt, qui rursus conuulsi vel intereunt, vel si excitentur, & ad se redeant, in paraclysin alterius lateris, vel partis alicuius incurrunt.

XIIII. Hinc duas apoplexiæ species, vel differentias notat Hippocrates, & Galenus qui in Hippocratem commentatus est. Vnam fortissimam, alteram debilem vel minus fortem, sumpta differentia à spirandi difficultate.

XV. Fortissima ea est, quæ fit subita priuatione sensus & motus in toto corpore spiratione prorsus abolita, quam soluere impossibile esse dicit Hippocrates.

XVI. Altera leuior vel non ita fortis cum magna respirandi difficultate, inæqualitate & nonnunquam intermissione.

ssione.

ssione Spiritus, quam soluere dicit difficile esse.

XVII. Et si soluitur in paralyfin vel *παρὰ πλῆγαν* definit, materia in partem aliquam, vel nervos remotiores à cerebro excussa.

XVIII. His duabus adiiciunt tertiam speciem recentiores multo mitiorem, in qua neq; anhelandi est difficultas & ordo spirandi quidam servatur, quæ ad cari naturam proximè accedit.

XIX. Huius generis ea est quæ ex sanguine oritur, quando venis & arteriis soporalibus in cerebro sanguinis copia turgentibus & obstructis, spiritus, & calor narius prohibita transpiratione, & eius euertatione, suffocatur: atq; hæc est causa intrinseca proxima vel coniuncta huius Apoplexiæ.

XX. Extrinsecæ causæ coniunctæ sunt quæ possunt facere subitam redundantiam humoris facientis obstructionem, vt sunt crapula, ebrietas, nimia repletio, & similia quibus tumores augentur, & Spiritus obruti suffocantur & eliduntur.

XXI. Veræ autem apoplexiæ formalis causa coniuncta est quoq; contractio, vel obstructio ventriculorum cerebri, & principii nervorum magna, & fortis, vt nihil, vel parum Spiritus vitalis per nervos ad partes subiectas descendere possit.

XXII. Causæ autem *παθητικαὶ* materiales, præparantes, & efficientes, quæ sunt mediæ inter morbum ipsum & symptomata, sunt cerebri temperamentum frigidius, humor crassus, viscosus, multus, & frigidus, qui sua frigiditate in cerebro quoq; frigidioris facile generationem spiritus animalis prohibet, Spiritus debiliores extinguit & suffocat, ac totalem obstructionem in ventriculis, nervorum principis, venis & arteriis apoplecticis facit, vnde apoplexia fortis, Velea quam soluere difficile est musculis thoracis.

racis vehementer simul adfectis.

XXIII. Rarius ex materia Melancholica, nunquam ex calida tenui biliosa, quam Spiritus animales si obstructionem aliquam faciant, perrumpunt, & facile discutunt, & Epilepsiam potius quam apoplexiam concitant.

XXIII. Causæ procatarticae sunt frigus sæpius externum, quibus & spiritus & halitus & humores omnes ad interiora repressi densantur, augentur & obstructionem maiorem faciunt, ut accidit crapulosis, vel etiam plethoricis, si frigori vehementiori se exponant diutius.

XXV. Addo & hoc, ventriculos, nervos, venas & arterias quæ sunt via Spiritus animalis & vitalis frigidi & humidi copia contrahi & Spiritus consopiri & ligari, unde facilior omnium partium obstructio, imo externo frigore, cerebro contracto humores, in cavitates cerebri exprimuntur, quemadmodum in tristitia & dolore animi lachrymæ cerebro compresso, profunduntur.

XXVI. Quin & adfectus vehementiores huius morbi sæpius causæ sunt, dolor vehemens, quo cerebrum contrahendo in se contrahitur, ira qua humores imprimis sanguis vehementius commotus in cavitates cerebri & nervorum principia effusus, obstructiones facit.

XXVII. Sic apostema cerebri imprimis frigidum si fuerit.

XXVIII, Sæpius ictus, plaga, casus ex alto, fulmen & similia quibus omnibus sanguis extra vasa profunditur & ventriculi concussi comprimuntur & in se concidunt, ex quo actiones animales lædi vel prorsus aboleri contingit.

DVBLA

I.

An Apoplectici qui mortuis similes exanimis quasi iacēt

iacent, respirent.

II.

An Apoplectici tales, ante LXXII horam, ex quo correpti sunt paroxysmo, sepiendi sint.

III.

Anhelitus compressione voluntaria, an quis ut apoplecticus vel suffocatus perire possit.

F I N I S.